

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

ROZRAZIL

(Veronica officinalis)
Nejmenší
z nejmenších,
maličký
bratr
z Assisi,
díval se
modrým očkem
na mě
a pomalu
zkrotil
mé srdce
a slíbil mi
vykoupení.
Po roce
strání tou
šla jsem zase,
a bratříček
nebyl
k nalezení.

Marie Veselá

Milí čtenáři!

Konečně je tu dlouho očekávaná doba, kdy se navracíme do normálního života při dodržování základních protiepidemických opatření. Děkovat můžeme zvyšujícímu se počtu očkovaných. Nemocnice se postupně uvolňují a navracejí k výkonu a operativě (běžný režim). Předkládáme vám druhou část příspěvku pod názvem Aktuality ze světa a Česka. Chceme vám připomenout nejdůležitější události, které řešili volení zástupci členských států EU, aliance NATO a V4 (Visegrádské čtyřky). Obecně je známo a říká se o nás, že jsme pamětníky. Pamatujeme si události z časů dávno vzdálených,

i z novodobé historie. Naše poznatky, kreativita a empatie jsou sice uznávány, ale někdy je tomu naopak. Můžeme srovnávat, jak se řešily krizové situace v minulosti a z pohledu globalizace, jakým způsobem se řeší pandemie, migrace, klimatické změny, nedostatek přírodních zdrojů, nerostného bohatství aj. Bohužel si uvědomujeme, jak se dnes prosazují (často z pozice síly a moci) politickoekonomické a vojensko-mocenské zájmy. Hodnocení, jakým způsobem a do jaké míry jednotliví zástupci orgánů státní moci uplatňují svěřenou pravomoc k realizaci vlastních zájmů – ponecháme na každém z Vás.

II. AKTUALITY ZE SVĚTA A ČESKA

Středem zájmu veřejnosti, co se týče hlavních událostí ve světě i ČR podle jejich četnosti, je pandemie, přímo nebo okrajově související s volbami: zvláštnostmi jednotlivých událostí a jejich vývojem, jedinečnými událostmi, přesahujícími hranice jedné země.

S největším zájmem byl sledován boj o Bílý dům v **USA**, vítězství J. Bidena, útok demonstrantů na Kapitol – symbol demokracie, a protesty odstupujícího prezidenta D. Trumpa kvůli statistice odevzdaných volebních hlasů.

V době, kdy byl příspěvek psán, došlo v řadě evropských zemí k postupnému rozvolňování protiepidemických opatření, ale v jiných naopak k rozšíření nových mutací pandemie. Stejně je tomu s volbami, jak bylo uvedeno. S ohledem na mezinárodní situaci byl velký zájem o události v **Izraeli**. Blízký

východ – území Izraele a Palestinské autonomie, je přes 30 let v popředí zájmu světa, a to v souvislosti s terorismem. Podle odborníků začínal „mírnou hrozbou“, je podporován finančně i organizačně islamistickým Iránem. Mladí lidé (i ženy a nezletilí) jsou sebevražednými atentátníky, ochotnými položit život v souladu s Koránem, organizací Hamás a Palestinským islámským džihádem. Obě organizace, zejména jejich militantní křídla, mají společný cíl: obnovu Palestiny a boj s Izraelem (brigády mučedníků nebo muslimské bratrstvo). Bohužel ani tak zkušenému politickému matorovi, jakým je izraelský premiér B. Netanjahu, se opakovaně nezdařilo sestavit koaliční vládu. Nelze opomenout, že naše republika udržuje s Izraelem velmi dobré diplomatické

vztahy a vzájemnou spolupráci. Začátkem dubna 2021 jsme dostali povolení otevřít pobočku Českého velvyslanectví (konzulát) v Jeruzalémě, městě tří náboženství (Judaismus, Křesťanství a Islám). Hlavní sídlo českého velvyslanectví je v Tel- Avivu. V současné době je Blízký a Střední východ v tzv. fázi „přímého terorismu“. Nejaktuálnější informaci sdělily světu izraelské sdělovací prostředky na přelomu dubna a května t. r. Šlo o největší „civilní tragédii“. Došlo k ní na každoroční náboženskocírkevní slavnosti ve vesnici Meron v severní části Izraele. Po ukončení „festivalu“ začínají modlitby u hrobky a poté pout na sv. horu. Tragédie nastala při odchodu úzkým průchodem z vesnice, kde zemřelo 45 ortodoxních Židů. Zde se ukazuje

Dokončení na str. 2.

Dokončení ze str. 1.

další stránka lockdownu, kdy nebylo možné, aby pořadatelé průchod rozšířili. Radikální islámský Hamás podle zpravodajské služby zaútočil v předvečer Dne sjednocení Izraele z Pásma Gazy. Premiér Izraele prohlásil v médiích, že provedou odvetu. Potvrzena byla střelba i v samotném Jeruzalémě, a to i do muslimů, kteří v době Ramadánu putovali do posvátného místa v Jeruzalémě. Mezi zraněnými byli i cizinci.

V druhé polovině května podnikl oficiální návštěvu Izraele nový ministr zahraničních věcí Jakub Kulhánek. Setkal se s nejvyššími představiteli státu Izrael a poděkoval za rychlou, účinnou pomoc zasláním očkovacích vakcín v době, kdy na tom Česko bylo epidemiologicky nejhůře. Při této příležitosti samozřejmě navštívil naši ambasádu v TelAvivu a generální konzulát v Jeruzalémě. Bohužel v Izraeli je aktuálně složitá politická atmosféra.

Rozvíjející se nové mutace pandemie byly zaznamenány v **Indii**. Je známo, že je druhou nejlidnatější zemí světa. Je chvályhodné, že se jí podařilo v posledních letech regulovat porodnost a tím zmírnit chudobu. Přestože Indie je společností kastovní s pevně zakořeněnými církevněnáboženskými normami a pravidly života, daří se jí rozvíjet ekonomiku, vzdělanost, turismus aj. Je podporována státy celého světa, zejména ve využití přírodního a nerostného bohatství. V souvislosti s pandemií se pomoc státu soustředila na vývoz vakcín, kyslíkových bomb, zdravotnického materiálu aj. Vypomáhají i charitativní organizace, Lékaři bez hranic atd. Jak je typické pro obyvatele Indie, přijímají pomoc s důstojností a pokorou.

Dne 9. dubna 2021 bylo všemi sdělovacími prostředky oznámeno, že zesnul **britský vévoda** z Edinburghu, princ Řecký a Dánský, manžel královny Alžběty II., Philip, ve věku 99 let. Na přání rodiny a v souvislosti s pandemií byl určen královský pohřeb na sobotu 17. dubna. Smutně jsme sledovali důstojné poslední rozloučení s vévodou, a s námi miliony lidí u televizních obrazovek. Královský pohřeb se konal vzhledem k protiepidemickým opatřením v rodinném sídle na hradě Windsor. Zúčastnili se pouze rodinní příslušníci, zástupci britského impéria, královská stráž a bezpečnostní

složky. Královskou rakev, označenou vlajkami 4 zemí, admirálskou čepicí a mečem, provázela královská stráž. Hlavní ceremoniál se konal v kapli sv. Jiří, určené k slavnostním účelům. Přítomni byli kromě rodiny nejvyšší náboženští představitelé Anglikánské církve a zástupci vlády britského impéria. Princ Philip stál přes 73 let pevně po boku své manželky královny Alžběty II. Pomáhal s modernizací všech královských oficiálních akcí v Buckinghamském paláci v Londýně. Miloval rodinu, děti a měl rád přírodu. Byl znám smyslem pro humor a podporoval charitativní činnost. Byl estét a znalcem čistokrevného chovu plemen koní. Soukromě několikrát navštívil naši republiku. Nejčastěji zajížděl do Kladruhu. Bílé kladrubské koně najdeme ve všech královských stájích. Princ Philip byl vážen pro svou lidskost a všichni, se kterými se přátelil, ho měli rádi.

Dalším příkladem souvislosti pandemie se světovým děním je aktuální situace v **Japonsku**. Bohužel koncem letošního března upozornila „Země vycházejícího slunce“, že se v zemi rozvíjí nová vlna pandemie a že není reálné, aby bylo proočkováno všechno obyvatelstvo do termínu zahájení **LOH 2021** (Letní olympijské hry) v Tokiu. Budou probíhat ve stejném termínu, jako měly být v roce 2020. Japonsko se omluvilo, že nemůže povolit vstup přes hranice všem hostům a hrozí, že se budou LOH konat bez přítomnosti diváků na sportovištích. Doufáme, že se do konání LOH od 27. července do 5. srpna 2021 epidemická situace v Japonsku zlepší.

Další aktuální informace souvisí s dobýváním **vesmíru** ze strany tří velmocí: USA, Ruska a Číny. Je neuvěřitelné, že si v letošním roce připomínáme první let do vesmíru, který se uskutečnil před 60 lety. Nezapomněli jsme, jak jsme dne 12. dubna 1961 s orchestrem Gustava Broma zpívali „Dobrý den, majore Gagarine...“ a společně jsme sledovali start lodi Vostok s prvním kosmonautem na světě J. A. Gagarinem a jeho oblet Země. Samotný oblet trval pouhých 108 minut. Slovy uvedené písně: „...tak jsme se přeci jen dočkali.“ Po tragické smrti J. A. Gagarina při cvičném letu v roce 1968 následovaly starty z Bajkonuru (na území Sovětského svazu) a dalších kosmonautů (první ženy na světě V. Těreškovové).

Prvním československým kosmonautem byl VI. Remek, který byl společně s Gubarevem v roce 1978 na lodi Sojuz 28 a v kosmu přestoupil na Salint 6. Dobývání vesmíru pokračovalo ze strany amerických, ruských a nově čínských kosmonautů. Prvenství si získalo USA výstupem prvního astronauta N. Armstronga na Měsíc. Zatímco první velmoci USA a Rusko přímo spolupracují na orbitální stanici ve vesmíru, Čína teprve vyslala raketu s prvními panely k výstavbě vlastní kosmické stanice. Nejaktuálnější je vyslání rakety USA na Mars se speciálním vozítkem „Perseverance“ (přel. Vytrvalost). Vysílá informace k objevování stop pradávného i současného života.

Pandemie - volby - Vrbětice

Česko je ve světě nejčastěji uznáváno jako národ Komenského s rozsáhlou vzdělaností, rodinnou výchovou, láskou k dětem, rodné zemi, podporou kultury a umění. Zejména starší generaci vadí, že volení zástupci nás často podceňují, zatímco nám neunikají souvislosti mezi návrhy na předčasné volby, vyslovení nedůvěry vládě, útoky proti hlavě státu a načasování kauzy Vrbětice. Celé vyšetřování je v podstatě procesem. V první části odborníci (hospodářská kriminalita) vyšetřují rozsah škod (je vůbec možné vyčíslit ztrátu lidského života?). Pokud stopa ukazuje k pachateli a prokáže se zásah cizích státních příslušníků (tajní agenti jiné země), vyšetřování se uzavře veřejnosti a nesmí být ze spisů nic odtajněno. V této oblasti trestněprávní činnosti následuje diplomatické řešení: diplomatická roztržka mezi Ruskem a ČR. Potvrzuje se, že „říkat méně, znamená více.“ Jak bylo v úvodu II. části Aktualit naznačeno, zájmy našich občanů o události, které doslova hýbaly republikou a světem, byly totožné. Naši lidé však k dílčím událostem přistupovali, i přes jejich důležitost, se specifickou „Švejkovskou“ nadsázkou českého humoru. Např. s úžasem a obavami sledovali rychlé výměny ministrů zdravotnictví. Neobstál ani brněnský lékař MUDr. J. Blatný, který se vrátil na své místo do FN u sv. Anny. K letošním parlamentním volbám 8. - 9. října 2021 budeme přistupovat daleko vážněji. Náročná doba covidové pandemie, kterou jsme převážně prožívali v domácí izolaci, nás v mnohém poučila. Tentokrát bude důležité dostavit se k volbám,

protože jde o budoucnost našich dětí, vnuků a pravnuků.

K událostem s celorepublikovým přesahem patří 75. výročí zahájení lodní dopravy na Brněnské přehradě Kníničky, otevřené kolem 6. května 1946. Brněnská vodní nádrž na řece Svatce slouží jako vodárenská, energetická, regulační a rekreační nádrž s rozlohou 2 300 HA a objemem vody 18, 5 mil. Zpočátku měli Brňané možnost plavby na menších lodích, které zajišťovaly zásobování trvale bydlících,

podnikatelů, rekreatů, turistů, sportovců aj. Pamětníci můžou zavzpomínat např. na loď Pionýr, Úderka nebo Moskva, která se přejmenovala na Dallas a po generální opravě na Moravu (dodnes v provozu). Poslední novou lodí je Lipsko. V době rozvolňování mnozí z nás už na přehradě byli a viděli i nové Lipsko. Samozřejmě, s omezeným počtem lidí v souladu s protiepidemickými opatřeními.

Připomeňme si ještě pietní akt, kdy 10. května prezident republiky Miloš

Zeman po krátkém projevu zapálil první svíčku z celkového počtu 30 000, symbolizujících oběti pandemie. Pražský hrad byl výjimečně od 19.30 do 24.00 otevřen pro veřejnost, aby se lidé mohli připojit k zapálení svíček a vyjádřit tak poslední poctu zemřelým.

Doufejme, že Parlament ČR v nejbližší době schválí Covid pas EU aby naši občané mohli bez problémů vycestovat do zahraničí.

V Brně dne 7. 6. 2021

PhDr. Jana Vrabcová, CSc.

VZPOMÍNKA

ODEŠEL JAROSLAV BOBEK, novinář, editor, organizátor společenského života.

Když nám kolega a předseda Regionální rady Syndikátu novinářů jižní Moravy Jaroslav Bobek před rokem oznámil, že mu vážná nemoc nedovolí

vykonávat žádnou funkci ani v našem regionu ani v orgánech Syndikátu novinářů České republiky, kde byl místopředsedou, nechtěli jsme tomu věřit. Jarďa byl přece člověk tak plný života, čínorodý a optimistický...V tom kroku však byla nejen odvaha, ale i odpovědnost, s jakou plnil každou povinnost, kterou na sebe vzal. Narodil se v Římově na Třebíčsku a celý život se k Třebíči hrdě s láskou hlásil. Jako novinář také začínal v trebičské redakci okresních novin Jiskra. Tam také poznal svou budoucí ženu Alenu. Vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Brně, ale inženýrský titul používal jen zřídka, doma se cítil v novinářině. V Brně působil řadu let v Rovnosti, potom v brněnském studiu Československé televize, kde měl na starosti zemědělskou tematiku. Po bohaté činnosti novinářské se skvěle uplatnil v Syndikátu novinářů, využíval své organizační schopnosti, dokázal dostat Syndikát novinářů jižní

Moravy do veřejného povědomí. Spolehlivě, pečlivě a s pochopením pro potřeby členů se staral o hospodaření jihomoravské pobočky; jako editor se postaral o velmi dobrou úroveň webové prezentace členů SNJM - Brnožurnálu. Dobré sudičky mu daly do vínku upřímnou a srdečnou družnost, charisma a schopnost přijímat radosti života. Kolegům ochotně moderoval křty jejich knih nebo výstavy fotografií a psal o nich zasvěcené recenze. Sám byl velkým milovníkem divadla a hudby, rád chodil na vernisáže. Nade vše ale miloval svou rodinu, byl hrdý na své dcery a vnuky. Rodinné zázemí, zejména obětavá péče manželky Aleny, mu dodávaly sílu snášet dva roky trápení s nevléčitelnou chorobou. Statečně jí vzdoroval, ještě začátkem června upravoval příspěvky pro Brnožurnál. Odešel dne 22. června, několik dní před svými 72. narozeninami.

Jana Čipáková

DEN MATEK 24. 6. 2021

Fotografiemi se vracíme k oslavě Dne matek naší organizace, která proběhla dne 24. 6. 2021 za přítomnosti nám. primátorky pana Hladíka. Seniorky velmi ocenily vystoupení žáků Umělecké školy na Víděnské ulici v Brně.

SETKÁNÍ NA STŘELÁKU

KONEČNĚ DLOUHO OČEKÁVANÝ ZÁJEZD!

Ve čtvrtek 17. června 2021 se třicet pět seniorů sešlo na prvním letošním zájezdu.

Vedoucí zájezdů Ing. Milena Leichmanová vybrala krásné poutní místo v Dubu nad Moravou s třetím největším chrámem na Moravě.

Tento krásný kostel vyprojektoval Pavel Malnovský ze Slavkova a na stavbě spolupracovali Jiří Klíčník a jeho syn

František Benedikt. Kostel má jedny z největších varhan u nás. Během prohlídky nám pan Karel Hajman zahrál na varhany.

Současný pan farář s kuchařkou nám připravili dobrý oběd. Takto posilněni jsme odjížděli do Brodku u Přerova, kde byla prohlídka rodinné zvonařské dílny paní Ditrichové a Tomáškové.

Poslední zastávkou na cestě byla návštěva nejmenších lázní Skalka, kde se léčí cukrovka, problémy revmatického a pohybového původu.

Spokojeni a plni pěkných zážitků i informací jsme se vraceli domů s příslibem dalšího zájezdu.

*Libuše Gottwaldová
místopředsedkyně*

OSOBNOSTI BRNA

HOVORKA, Jindřich

*13. 8. 1937 České Budějovice

† 14. 7. 2006 Brno

hudebník, primáš BROLNu, folklorista

Kterak se Jihočechemi stala osudem moravská muzika – i tak by se dal nazvat životní příběh svrchovaného muzikanta, folkloristy a organizátora Jindřicha Hovorky. V rodných Českých Budějovicích vystudoval pedagogické oddělení Střední hudební školy Jaroslava Jeremiáše (obor housle a trubka). Již v té době byl prvním houslistou Folklorního souboru Úsvit. Měl krátké angažmá v orchestru Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. V roce 1961 absolvoval JAMU v Brně (obor viola). Od roku 1960 působil jako violista v Brněnském estrádním rozhlasovém orchestru, v letech 1969 – 1974 jako koncertní mistr Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů (BROLN). Cimbálová muzika si ho však přitáhla hned po jeho příchodu do Brna. V letech 1957 – 1960 byl primášem muziky brněnského souboru Vlajka mládí (dnešním pokračovatelem je Javorník) a současně hrál

i v Brněnské cimbálové muzice jako kontráš. V roce 1960 založil Cimbálovou muziku Hynka Bíma (pozdější Moravská cimbálová muzika), kterou úspěšně vedl 10 let. Už tady se vedle uměleckých výrazně projevily jeho organizační schopnosti. Muzika se zabývala folklorem tehdy méně známých oblastí – Brněnska, Hané, Horácka, Hanáckého Slovácka. Natočila i řadu rozhlasových a televizních pořadů. Vyznačovala se vysokou technickou úrovní interpretace hudebního folkloru a získala za vystoupení v soutěžích a na festivalech řadu ocenění. Hlavně se však stala vzorem dalším moravským muzikám. Získané zkušenosti Hovorka ve vrchovaté míře zúročil za svého interpretačního, upravovatelského a dramaturgického působení v BROLNu (zal. 1952 s posláním interpretovat hudební folklor na profesionální úrovni, ale v jeho klasické podobě, a to zejména pro potřeby rozhlasového vysílání). Primášský post zastával Jindřich Hovorka 19 let. Orchestr uskutečnil pod jeho vedením nespočet (vždy vyprodaných) koncertů, zúčastnil se festivalů doma i v zahraničí, pořídil množství rozhlasových nahrávek (posluchačsky velký dopad měl zejména dlouholetý cyklus Na pěknú notečku), byl častým hostem Čs. televize. Z rozsáhlé diskografie vybíráme: Musical Czechmate, Hraje a zpívá BROLN, Songs and Dances from Moravia, Na pěknú notečku 20 let, 25 let, BROLN 30 let, Vánoční Gloria, Z růže kvítek vykvet

nám, Zazpívaj slavíčku, Primáši BROLN a jejich hity.

Jindřich Hovorka vystupoval i s jinými muzikami, např. Javorníkem, Gajdoší a dalšími, byl i sběratelem a upravovatelem lidových písní, porotcem v soutěžích. Zabýval se i publicistikou (Návaznost smyků lidových hudebníků na taneční krok). BROLN pod jeho vedením pomáhal najít cestu k vysoké interpretační úrovni řadě amatérských těles i sólistů, kteří se věnovali lidové hudbě a písni.

V roce 1993 byl BROLN zrušen. Jindřich Hovorka neprodleně zakládá nezávislé profesionální těleso pod Nadací BROLN Jindřicha Hovorky a pokračuje dál v práci uměleckého i organizačního vedoucího. V roce 2006 rozhodlo vedení Českého rozhlasu orchestr pod starým názvem obnovit. Jindřich Hovorka se postavil do čela obnoveného, byť komornějšího tělesa, aby mu svými bohatými znalostmi a zkušenostmi pomohl odstartovat koncertní a dramaturgickou činnost. Úvodní koncert vysílal 19. 4. 2006 Český rozhlas Brno v přímém přenosu. Dalšího rozvoje „svého“ orchestru se už primáš Hovorka nedočkal. Krátce po jeho obnovení zemřel, i když několik koncertů již těžce nemocný absolvoval. Primášské místo opustil svrchovaný muzikant, skutečný znalec lidového hudebního dění v regionu, přitom osobnost tak výrazná a lidsky vřelá, jakou byl Jindřich Hovorka. (čip)

RICHTER, Franz

* 29. 8. 1774 Brno

† 12. 5. 1860 Brno

malíř brněnských a moravských vedut, historických obrazů

Jeden z nejznámějších brněnských vedutistů byl samouk. Narodil se v rodině nepříliš zámožného měšťana, stříbrníka Franze Richtera. Po základní škole se Franz Richter mladší vyučil chirurgem u brněnského ranhojiče,

sběratele umění a svobodného zednáře E. Rincoliniho. Pak studoval na Josefově akademii ve Vídni, čtyři roky sloužil jako lékař v armádě. V roce 1802 složil zkoušky na olomouckém lyceu, oženil se a usadil se jako vrchnostenský lékař v Náměšti nad Oslavou. Tam se také začal vážněji zabývat kresbou. V roce 1807 se přestěhoval do Brna. Zlom v jeho profesní dráze znamenal rok 1815. To se neúspěšně ucházel o místo městského ranhojiče, navíc mu zemřel otec. Richter se rozhodl pro změnu povolání a začal se živit jako soukromý učitel kreslení. Stal se brzy velmi oblíbeným učitelem dětí brněnských měšťanů, živobytí to však přinášelo jen skromné. Mezi lety 1817 – 1821 se Franz Richter vydal vlastní uměleckou cestou. V polovině 20. let dosahuje ve svých krajinomalbách vrcholu.

Franz Richter byl představitelem narůstajícího sebevědomí měšťanského stavu a zastáncem zemského patriotismu. Tužkou a akvarelem, svou oblíbenou technikou, zachytil historické a architektonické pozoruhodnosti Moravy. V roce 1824, patrně na popud moravských vlastenců kolem vídeňského časopisu Archiv (vydavatel Josef svobodný pán Homayer) a zejména Huga hraběte Salma, začal ilustrovat historické články svého jmenovce, brněnského historika a pedagoga Franze Xavera Richtera. Během dvou let vytvořil 112 výtvarných kompozic k Richterovým studiím z moravských dějin. Hugo hrabě Salm se zabýval myšlenkou vydat z nich velkoryse koncipované moravské dějiny od pravěku po současnost (Dějiny Moravy *Dokončení na str. 6.*

Dokončení ze str. 5.

v obrazech a Velkomoravská říše a její obrácení na křesťanství). Z projektu však sešlo jednak pro nedostatek financí a Salmovo onemocnění, jednak pro nedostatečnou vybavenost Franze Richtera pro tak náročný úkol. Malíř byl zaměřen na přírodní i městskou krajinomalbu, výjevy, založené na figurálních scénách, byly nad jeho síly. Navíc musel pracovat ve spěchu a s velkou intenzitou. Nepomohl ani zásah zkušenějšího autora Karla Russa. Záměr, který mohl zařadit Moravu mezi výrazná centra romantismu, ztroskotal. Kolekci později koupil Bedřich hrabě Sylva Taroucca a odkázal ji Matici moravské.

Odtud přešla do sbírek Moravské galerie v Brně. Richter se vrátil k tomu, co mu bylo vlastní: výtvarnému zpodobení moravských přírodních i uměleckých zajímavostí, jimiž se zabýval od roku 1816 do roku 1845 (Buchlov, Černá Hora, Fulnek, Náměšř, Letovice, Lomnice, Mikulov, Napajedla, Pernštejn a mnohé další). Brno 20. a 30. let 18. století zachytil ve velkém množství kolorovaných kreseb a v kolekci litografií. Sám sebe na většině z nich zobrazil jako pána v cylindru ve společnosti strakatého pejska. V roce 1828 zachytil na velké olejomalbě slavnost položení základního kamene obelisku na Františkově. Ve výjevu zobrazil na 1100 postav a hlav.

Malíř obraz dedikoval a odevzdal moravským stavům. Ti se usnesli 14. října 1828 „renumerovati se“ umělci částkou 450 zl. konvenční měny“.

Franz Richter byl a zůstal výtvarníkem autodidaktem. Upustil od romantické doktríny, že námětem uměleckého díla nemá být každodenní život, naopak, stal se v tom nejlepším slova smyslu *biedermeierovským* měšťanským malířem, který hledal a nalézal smysl života v domově, jeho útulnosti a bezpečí. Richterovy brněnské veduty jsou pro nás půvabným a upřímným dokumentem doby, kdy se Brno zabydlovalo v postavení nejvýznamnějšího moravského města. (čip).

VÝLET NA PRAŽSKÝ HRAD

Vážení přátelé,

ráda bych se s vámi podělila o nevědění zážitek minulých dnů, který nám poskytl náš pan prezident Miloš Zeman. Jsme spolek seniorů v Králově Poli, který nově vznikl z dlouholetého klubu důchodců. Jako všichni, tak i my, jsme prožili měsíce nepohody a nuceného pobytu v našich domovech. Takže jsem se rozhodla, že musíme užívat každého dne a prožívat hlavně takové zážitky, na které nezapomeneme. Protože jsem sama nikdy uvnitř Pražského hradu nebyla, řekla jsem si, že jistě nejsem sama a málokdo z naší generace se na takovou cestu sám vydá.

Oslovila jsem tedy pana prezidenta a poprosila ho, zda by nám neumožnil prohlídku Pražského hradu a jeho vzácných míst, protože jsem si jistá, že v nás tato návštěva zanechá hluboký zážitek. K mému milému překvapení jsem od něj dostala kladnou odpověď do 24 hodin s tím, že nás předává prezidentské kanceláři. Moje radost byla veliká a události dostaly prudký spád. Kolotoč všech potvrzení, povolení, výběr té nevhodnější dopravy a byl tady den D, 17. červen 2021. Abychom projevíli díky za vstřícnost, která nám byla prokázána, upekli jsme 2 věnce přátelství, ozdobili je mašlemi z trikolóry a při příchodu na hrad předali. Jeden byl pro pana prezidenta a druhý pro prezidentskou kancelář, která trpělivě a ochotně s námi vše zařizovala. Snad si pochutnali, voněly totiž náramně.

Krásné ráno jako malované, Mercedes pro 20 osob, příjemný pan řidič, vyrazili jsme. Cesta po D1 proběhla velmi hladce. Přijeli jsme na čas a cesta od Prašné

brány nebyla tak dlouhá. A najednou jsme stáli na III. nádvoří, pod balkonem, ze kterého k národu mluvili naši prezidenti a kde se psaly i novodobé dějiny. S údivem jsme koukali, jak je vše proti televizním přenosům malé. Přivítala nás mladá, pěkná a velmi šikovná paní průvodkyně, která nejenže měla velké znalosti, ale byla trpělivá, ochotná a po všech stránkách velmi vstřícná. Věnovala se nám téměř 3 hodiny a opustila nás utmácené až ve Zlaté uličce.

Prošli jsme s výkladem všechny reprezentační místnosti Pražského hradu a mohu Vám říct, že to byla nádhera. Můžeme být pyšní na to, jak šikovní byli naši předkové, s jakou hrdostí budovali sídlo našich vládců a předních představitelů. A rovněž se skláním před umem, citlivostí a veškerými schopnostmi těch,

kteří toto sídlo zvelebují a udržují v tak krásném stavu. Velmi nás překvapil ve starém královském paláci Vladislavský sál, který je nejdelší, má na délku 62 m a jako rarita k němu vedou tzv. koňské schody. To proto, že v minulosti zde probíhaly i koňské turnaje a koníčky by po normálních schodech těžko vcházeli.

Pokračovali jsme prohlídkou chrámu Sv. Víta, Vojtěcha a Václava. Dokonce jsme mohli sejít do hrobky českých králů a tvář v tvář pohledět na ostatky našich předků. Věřte mi, že na nás dýchla historie. Hrobku nechal zbudovat Rudolf II., byla zrenovovaná, prošla celkovou rekonstrukcí a naši panovníci dostali nové příbytky. Odpočívá zde i Karel IV. a téměř celá jeho rodina. Hrobka má i svou nadzemní část, je to vlastně náhrobek císaře Ferdinanda I. a jeho ženy a syna.

A už nás čekala jen pověstná Zlatá ulička. Dnes zde nikdo nebydlí, jsou tady jen obchůdky se suvenýry. Koupili jsme si aspoň magnetky na ledničku s logem Pražského hradu a zamysleli se nad tím, jak skromně v malých prostorách žili lidé v dobách, které my nepamatujeme. Název zlatá je prý proto, že zde bydleli alchymisté, kteří se snažili vyrobit zlato. A představte si, pro celou ulici, pro všechny obyvatele zde, bylo pouze 1 WC a jeden vodovod. Tak jsme si načepovali vodu do našich pet lahví a vydali se zpět na Prašný most k našemu busu.

Cesta zpět byla stejně příjemná, bezproblémová a ke všemu nás čekalo překvapení od našeho dopravce (HUSLÍK mikrobusy) v podobě 2 lahví šampáňa. V půli cesty zpět jsme zastavili u motorestu, posílili se kávičkou a zmrzlinou a pan řidič nás potěšil pohárkem bublinek.

Celí utrmácení, ale velmi spokojení, jsme po 12 hodinách dorazili do Brna.

No uznejte, že to byl báječný výlet!!!

*Za spolek seniorů Královo Pole
Marcela Svobodová*

26. DUBNA 1945 - VÝZNAMNÉ DATUM V DĚJINÁCH MĚSTA BRNA

Pokračování z minulého vydání.

Rudá armáda osvobodila 2/3 jižní Moravy, zneškodnila 9 divízi nepřítel, ukořistila 2200 děl a minometů 435 tanků, 330 letadel, zajala 101 500 vojáků. V obou částech Bratislavsko-brněnské operace 2. ukrajinského frontu přišlo o život 17 000 rudoarmějců, na jižní Moravě 10 360 v bojích o Brno 3 390 a v samotném Brně 1 148 a 380, kteří po zranění v bojích zemřeli v nemocnicích od května do prosince 1945.

V brněnských městských částech padli: Bohunice 77, Bosonohy 28, Brněnské Ivanovice 16, Bystrc 74, Černovice 8, Dolní Heršpice 27, Horní Heršpice 8, Husovice 66, Chrlice 6, Ivanovice u Brna 1, Jundrov 7 zde pohřbených, Kníničky 21, Komárov 99, Komín 98 pohřbených na Ruském vrchu, Královo pole 326 zde pohřbených, z toho 195 padlých v Králově Poli, v Soběšicích 54, Říčanech 87 a okolí, Líšeň 65, Maloměřice 13, Medlánky 13,

Nový Lískovec 49 zde pohřbených, Obřany 65, Přízřenice 4, Řečkovice 64 zde pohřbených celkem 104, z toho 64 padlých v Řečkovících, Medláncích 13, v Ostrovačicích 27 a 2 nalezených v lese, Slatina 24, Starý Lískovec 13, Tuřany 65, Žabovřesky 13, Žebětín 36, Židenice 13.

Mezi oběťmi bojů jsou i dva generálové. Nešťastnou náhodou vjelo auto u Rajhradu 23. dubna 1945 do německé linie fronty a po palbě z ní byl gardový generálmajor a hrdina SSSR Maxim Jevsejevič KOZYR mrtev. Byl 30. dubna 1945 pohřben spolu s dalšími vojáky u trosek Německého domu. Je škoda, že nebyl později pohřben na Ústředním hřbitově v Brně na jednom nepřehlédnutém místě. Jako nejvyšší hodnost gardového důstojníka padlého u nás, je uložen na Olšanech v Praze. Dalším důstojníkem Rudé armády je též gardový generálmajor Jevgenij Stepanovič ALECHIN, který zahynul u Hlohovce na Břeclavsku 22. dubna 1945. Po válce byly jeho ostatky převezeny do Lvova. V čem spočívá problém s údaji o počtech padlých.

Původně pokud to boje dovolovaly byl voják pohřben na místě ztráty svého života a na malém náhrobku s hlíny byla dána malá deska s údaji o něm. Po návratu pokojného života byly ostatky

Dokončení na str. 8.

Dokončení ze str. 7.

převezeny do hromadných hrobů a desítky s údaji se ztratila. Jen ojediněle si zájemce opsal údaje, jak se stalo např. ve Slatině, ale i ty už nebyly k nalezení. Určité údaje o pohřbených jsou v seznamu na Ústředním hřbitově, ale jsou neúplné. Uveřejnil je v obsáhlé knize Směr Brno vydané nakladatelstvím Blok v Brně Vojtěch Žampach. Jsou tu i údaje o ztrátách rudoarmějců v městských částech včetně rumunských vojáků pohřbených na Ústředním hřbitově. Teprve v posledních letech několik badatelů zjistilo mnoho cenných údajů v Centrálním archivu ministerstva obrany Ruské federace v Podolsku u Moskvy, který byl zpřístupněn v roce 2006. Jsou v něm hlášení jednotek o nenávratných ztrátách vedených jednotně v celé Rudé armádě. Tak se daří zjistit a doplnit dosavadní údaje o ztrátách, informovat pozůstalé a získat od nich i fotografie padlých. Příkladem jsou dvě publikace se získanými údaji: Od Čejče k Brnu a Ořechov mýtu zbařený z roku 2018 a 2020. Její autorka Soňa Holečková byla oceněna několika medailemi, včetně ocenění Za konání dobra prezidentem Vladimírem Putinem.

S údaji z archivů i z uvedeného v Podolsku pracoval i Vlastimil

Schildberger st. V obsáhlé knize Osvo-
bození jižní Moravy v roce 1945, která
vyšla v roce 2016 především pokud jde
o bojové akce jednotlivých jednotek
Rudé armády do nejmenších podrobností.
Jeho i Žampachova kniha jsou
nejpodrobnější charakteristikou tématu.
Pokud jde o hlášení jednotek o ztrátách,
návrhy na vyznamenání jsou psána na
psacím stroji, další údaje většinou rukou,
takže jejich četba vyžaduje znalost
jazyka a různých zkratk, pak jsou k
použití, jak jsem se přesvědčil při
doplnění údajů ztrát ve Slatině. Vl.
Schildberger st. v uvedené knize
podrobně píše o veliteli 24. pancéřového
sboru, který bránil postupu Rudé
armády. Byl to generálporučík Hans
Kalner (1898-1945), který 18. dubna
1945 přišel o život při cestě do
nemocnice v Sokolnicích. Byl pohřben
v zámeckém parku. V roce 1997 byly
jeho ostatky uloženy spolu se 7510
německými vojáky na Ústředním hřbitově.
Brno bránilo 11 311 mužů z toho
4790 příslušníků Volksšturm (ještě
25. dubna 1945 věřili ve vítězství
zázračnými zbraněmi). 9659 pušek,
48 kulometů, 58 děl, 12 195 granátů.
Ve dnech 25.-26. dubna ztratili přes
3000 mužů a 40 tanků a děl ustupující
německé armády do Brna. Jejich

odpor na jižní Moravě byl velký,
např. 7. mechanizovaný sbor ztratil ve
dnech 15.-27. dubna 117 tanků a 1010
mužů a 9. gardová tanková armáda 80
tanků a 1181 mužů.

Jediný americký voják, který položil
svůj život za osvobození naší vlasti od
nacizmu, byl poručík armádního
amerického letectva Viliam I. KIGGINS.
Byl sestřelen 11. října 1944 při bojové
akci nad železniční stanicí v Brně-Slatině.
Byl pohřben na místním hřbitově a v
roce 1949 byl převezzen do rodného
města Toledo ve státě Ohio. Trosky
letounu byly v roce 2007 vyzvednuty
pracovníky Moravského muzea v Brně.
13. října 2007 byl u památníku obětí 1.
a 2. světové války odhalen pomník
W. I. Kingginsovi za účasti tehdejšího
europoslance Petra Duchoně, primátora
Brna Romana Onderky a dalších hostů.
V prostorách „Slunečního dvora“ na
Přemyslově náměstí byla výstava o
vývoji našeho letectva s hmotnými
nálezy zbytků letadla v němž letěl W. I.
Kiggins. Vyšla též pamětní publikace
„Američtí hloubkoví stíhači nad Brnem“
v níž kromě letu poručíka Kiggins je i
stať Vlastimila Schildbergera st. A
dalších o bombardování nejen města
Brna za války.

PhDr. Karel Janiš

Vycházky u červenci 2021

5. 7. 2021 - Mendlovo nám. trol. č. 25, směr Osová, výstup zastávka Lesní, serpentiny, směr Pisárky ..... odjezd 8.57
12. 7. 2021 - Juliánov, konečná tramvaje č. 12, vycházka na Bílou horu a zpět ..... odchod 9.00
19. 7. 2021 - Řečkovice, konečná tram. č. 1, vycházka směr Duhová Pole, Medláňky ..... odchod 9.00
26. 7. 2021 - Maloměřický most, tram. č. 4, vycházka kolem Svitavy, Cacovické nábreží, Obřany ..... odchod 9.00
29. 7. 2021 - Setkání v přírodě Na Střeláku za Antroposem ..... od 14.00

Vycházky u srpnu 2021

2. 8. 2021 - Královo pole nádraží, aut. č. 70, směr Ořešín, výstup Jehnice nám. kolem zídky k rybníkům do Mokré Hory ..... odjezd 8.58
9. 8. 2021 - Stará osada, autobus č. 78, výstup zastávka Podbělová, vycházka na Velkou Klajdovku, rezervace lam a zpět ..... odjezd 9.00
16. 8. 2021 - Bystrc, aut. č. 52, zast. ZOO, výstup zast. Ruda, vycházka Rakovec, přístaviště ..... odjezd 8.57
23. 8. 2021 - Stará osada, autobus č. 55, směr Mariánské údolí a zpět ..... odjezd 8.50
30. 8. 2021 - Mendlovo nám. trol. č. 37, zast. Jírovceva, vycházka lesem, dub Troják, dále ke staré dálnici ..... odjezd 8.57

Termíny setkávání u přírodě Na Střeláku za Antroposem

29. 7. 2021 • 26. 8. 2021 • 23. 9. 2021.

informace ze Starezu Brnu

- pokud nenastanou zásadní změny, plavání se může obnovit od září. Termíny budou upřesněny.

Během prázdnin bude sekretariát otevřen pouze v pondělí od 9.00 do 13.00 hodin.

Brněnský senior - Senioři ČR, z.s., MěO Brno, IČO 69706824

Adresa vydavatele: Běhounská 17, 602 00 Brno • Tel: 545 575 257, mail: svaz.duchodcu.brno@seznam.cz, webová stránka: www.duchodcibrno.cz • Editorka: Mgr. Jana Čipáková, další členové redakční rady: Libuše Gottwaldová, Mgr. Alena Kudličková, PhDr. Jana Vrabcová, František Borovec • Redakční uzávěrka 25. 6., vyšlo 30. 6. 2021 • Uzávěrka dalšího čísla 25. 6. 2021

Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevýžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: info@protis.cz, www.protis.cz